

Dostupné zdroje údajov pre priestorové analýzy poskytovania ekosystémových služieb v lesoch Slovenska

Maroš Sedliak, Zuzana Sarvašová

Vedecká konferencia

Aktuálne otázky ekonomiky a politiky LH SR

6.12.2022

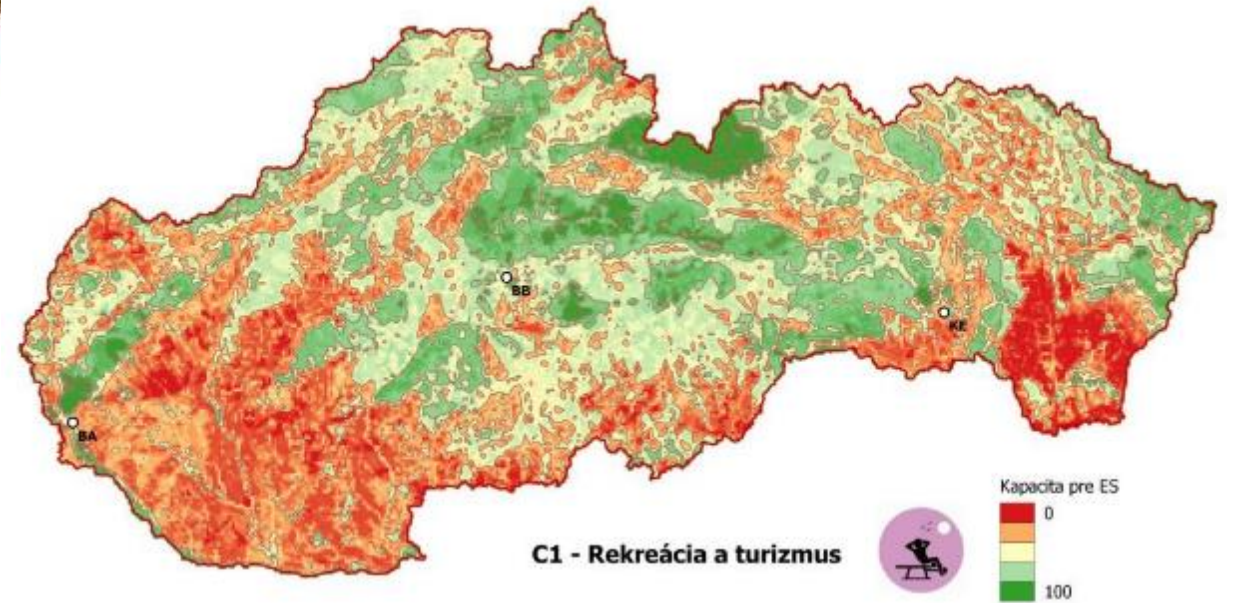
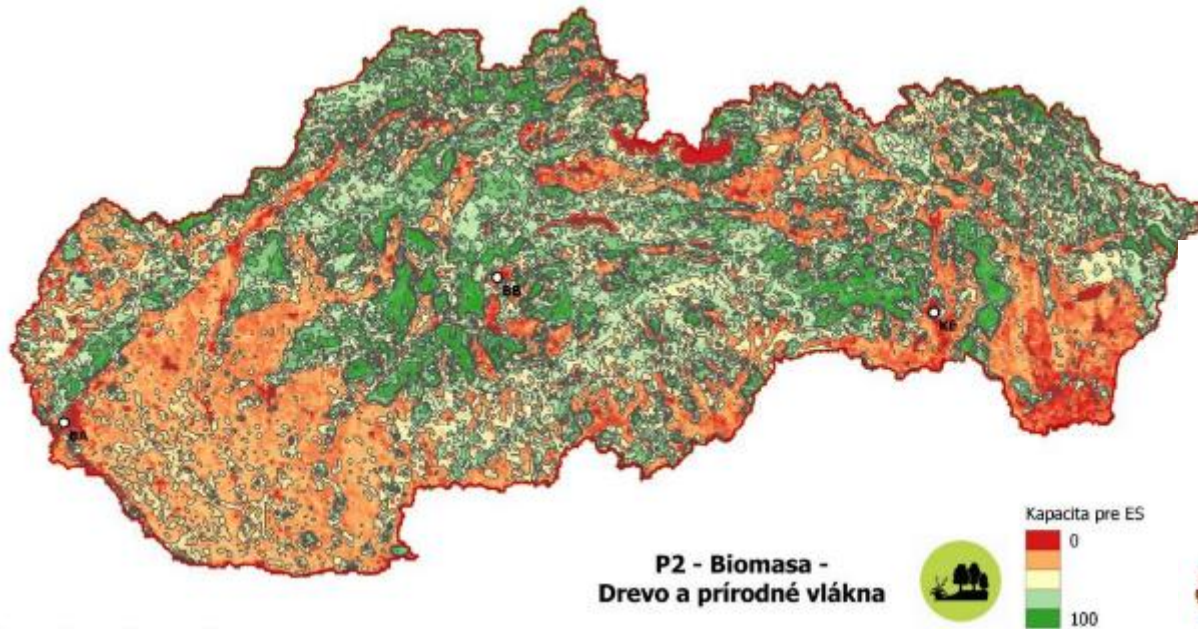
NLC, Zvolen

Ekosystémové služby lesa

- Lesy - najdôležitejším typom ekosystémov z hľadiska celkového poskytovania ekosystémových služieb (ES) na Slovensku
- parametre lesných ekosystémov, ich stav a zmeny – pre ES
  - potreba údajov – priestor, čas, kvalita
- TestPESLes – biodiverzita, sekvestrácia uhlíka, rekreácia a voda
Územie: ML BB a Štrbské pleso
- INPARTES: vybrané ES a územia SK
- MAES - Chýbajúce hodnotenie ES na úrovni JPRL – územie Slovenska

Katalóg ekosystémových služieb Slovenska

FESWEB - Priestorové analýzy poskytovania ekosystémových služieb v lesoch Slovenska

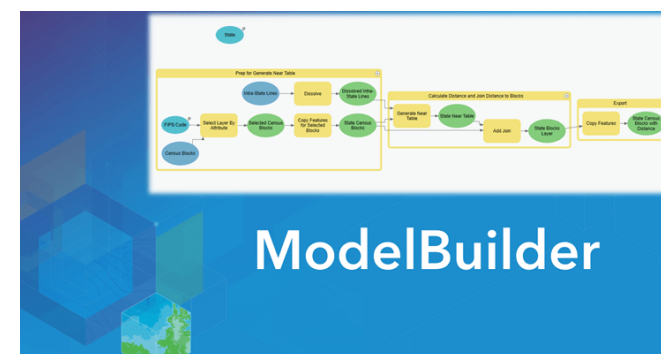

- APVV projekt
  - 7/2022 – 12/2025
  - NLC, TUZVO
- Hodnotenie poskytovania ESL s využitím geopriestorových údajov a nástrojov
  - balík ESL (produkčné, regulačné, kultúrne)

<http://www.ipoles.sk/fesweb/>

• Vývoj metodiky a hodnotiaceho modelu poskytovania ESL

- Kombinácia priestorových a atribútových údajov
- Priestorové analýzy a nástroje
- ArcGIS ModelBuilder + programovanie
- Možnosť jednoduchšej aktualizácie výsledkov

FESWEB - Priestorové analýzy poskytovania ekosystémových služieb v lesoch Slovenska

- Verifikácia v teréne
  - Monitorovacie plochy
  - Výskumné objekty NLC
    - Lesy s primárne produkčnou funkciou, lesy v chránených územiach
- Prezentácia pomocou web-mapovej aplikácie
  - publikovanie výsledkov pre vlastníkov, obhospodarovateľov, verejnosť
  - priestorové rozlíšenie – úroveň JPRL
  - zapojenie odbornej verejnosti - citizen science prístup
    - Slovenská lesnícka komora
- Aktuálne – overovanie zdrojov a získavanie údajov

Dátové zdroje

- MPRV SR

- MŽP SR

ŠTÁTNA
OCHRANA
PRÍRODY

- ÚGKK (GKÚ)

- ŠÚ SR

Zdroje údajov

kvantitatívne údaje

kvalitatívne údaje

kvant./kval. údaje

NLC	VÚPOP	ŠOP SR/SAŽP	ÚGKK	ŠÚ SR	SHMÚ	VÚVH
ISLH	Atlas pôd SR		IS GKK	DATAcube	Klimatický atlas SR	Vodohospodárska mapa SR
PSL	Pôdny typ	Kategorizácia CHÚ	Digitálny model reliéfu	Počet návštevníkov	Klimatické vrstvy (teplota, zrážky, klíma)	Ochranné pásma lieč. zdrojov
LHE	Hĺbka pôdy	Návštevnosť CHÚ	Digitálny model povrchu	Tržby z CR		Chránené vodárenské oblasti
TŠMD	Zrnitosť pôdy	Turistický semafor	ZB GIS	Kapacita ubyt. zariadení		
Orto-foto snímky		Turistické chodníky				
		Stav ekosystémov				
		SKŠ				
		Atlas krajiny SR				

Dátové zdroje - NLC

Údaje ISLH

- PSL – opis JPRL – vektorové/databázové údaje
  - priestorové rozlíšenie: TŠMD LH – 0,5 m
  - čas. rozlíšenie: 0-10 rokov
  - stanovište – pôdne typy, lesnícka typológia
  - dreviny
- LHE – aktualizácia stavu JPRL
  - pestovná, ťažbová činnosť
  - čas. rozlíšenie: 1 rok
- Priestorové údaje – lesné cesty, chodníky
  - priestorové rozlíšenie: TŠMD LH
  - čas. rozlíšenie: 0-10 rokov

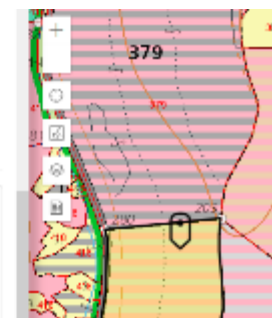
Rok zač. plat.: 2013

JPRL - lesný porast

Dielce: 378

Časťková plocha: _

Porastová skupina: 0

Opis a plán hospodárskych opatrení (výber)

Liš 1 Liš 2

Lesný hospodársky celok (LHC): ŠLP TU ZVOLEN

Platnosť PSL : 2013 2022

Vek porastu: 120

Výmera stáží: 7,12 ha

Výmera porastu: 8,80 ha

Zakmenenie: 0,65

Kategória lesa: H

Písmeno kategórie:

Tvar lesa: V

Špecifikum:

Spôsob obhospodarovania:

Stupeň ochrany prírody: 1

Zobrazované údaje:

U I E

Kraj: Banskobystrický

Oblasť: Zvolen

Lesný celok: VŠLP BUDČA II

Kpl: EF039

Rok zač. plat.: 2013

JPRL - lesný porast

Dielce: 378

Časťková plocha:

Porastová skupina: 0

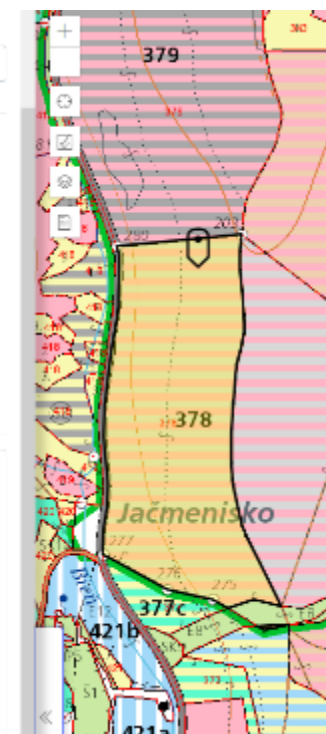
Pridat do výberu

Ročná evidencia výkonov (výber)

Ťažby dreva a holín

Rok	Dreviny m ³			Preb. plocha	Výmera holiny ha
	Ihličnaté	Listnaté	Spolu		
2017	1	374	375	0,00	0,00
2021	15	50	65	0,00	0,00

Obnova lesa

NÁRODNÉ
LESNÍCKE
CENTRUM

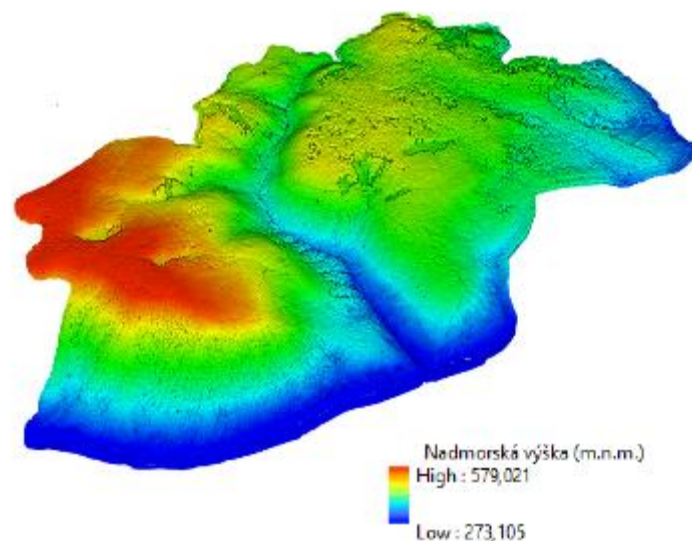

Dátové zdroje – NLC

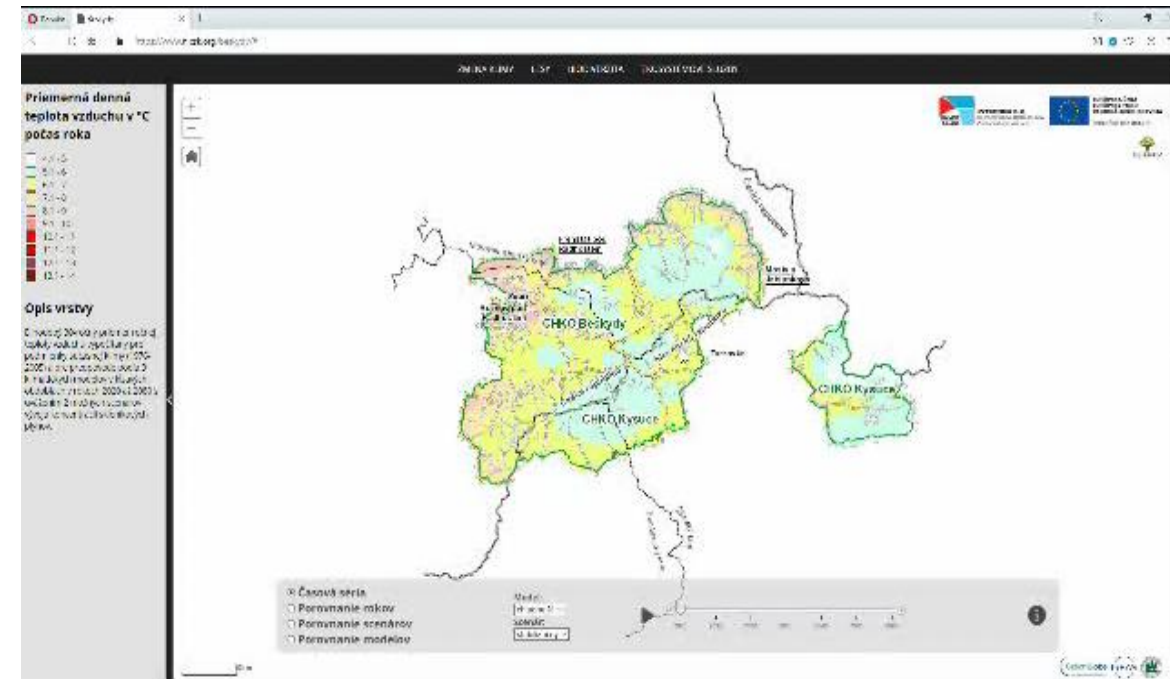
Podporné údaje

- Letecké meračské snímky – ortofotomozaika (GKÚ)
  - 0,25 m
  - 1-3 roky
- Digitálne výškové modely - ÚGKK
  - Digitálny model reliéfu
    - DMR 3.5
    - DMR 5.0
  - Digitálny model povrchu
    - DMP 1.0

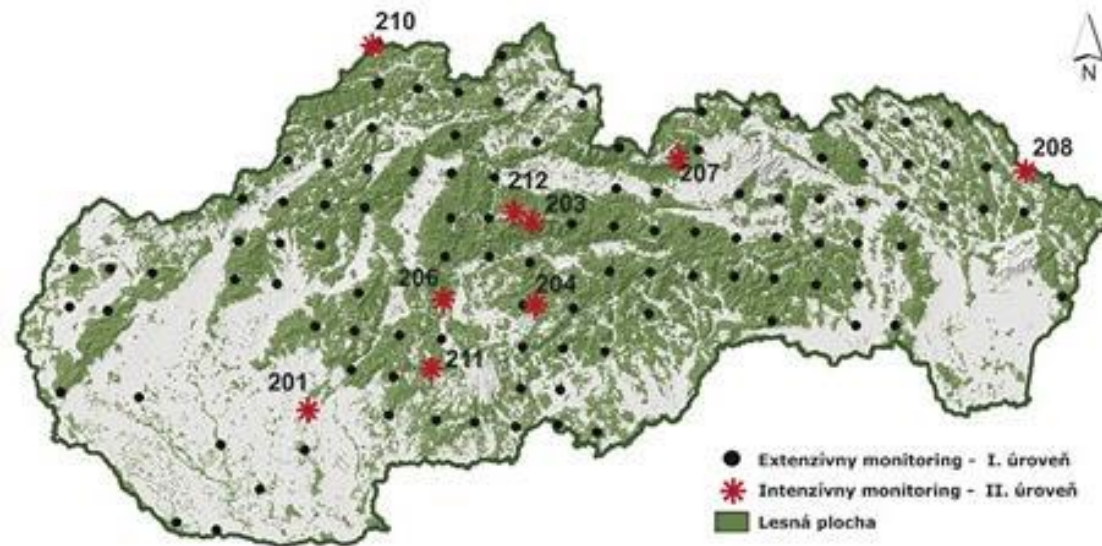
Výstupy

- Hodnotiaci model
  - Integrácia údajov + nástrojov > plnenie ES
- Geopriestorová vrstva plnenia ES
  - Interaktívne zobrazenie vo webaplikácii

Plánované úlohy - údaje

- Verifikácia údajov v teréne

- Spolupráca s SLsK – vstup údajov cez webaplikáciu
Mapovanie objektov v teréne – napr. rekreačné zariadenia

Využitie

- MAES
- PR
- Environmentálne vzdelávanie
- Mechanizmy PES
- Zmierňovanie konfliktov

Ďakujeme za pozornosť!

Ing. Maroš Sedliak, PhD.

Ing. Zuzana Sarvašová, PhD.

Národné lesnícke centrum – Lesnícky výskumný ústav Zvolen

Viac o našich projektoch na:

<http://www.ipoles.sk>

<http://www.ipoles.sk/fesweb/>

Táto práca bola podporená Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe Zmluvy č. APVV-21-0290 Priestorové analýzy poskytovania ekosystémových služieb v lesoch Slovenska a Zmluvy č. APVV 17-0232 Testovanie nových politík a podnikateľských modelov na zabezpečenie vybraných ekosystémových služieb lesa

web.nlcsk.org